

Kirjastot uhmaavat Karpelan nettisensuuria

Lähde:
Helsingin Sanomat
12.04.2006, sivu A5

► ”Kirjasto on sananvapauden pyhä paikka”, sanoo Vantaan kirjastojohtaja

Mikko-Pekka Heikkinen
HELSINGIN SANOMAT

► Isojen kaupunkien kirjastot eivät syty kulttuuriministeri **Tanja Karpelan** (kesk) ehdotuksille varustaa kirjastojen internet-koneita suodattimella, joka lastensuojelun nimissä estää pääsyn pornosivuille.

Nettilukkoja ei ole käytössä ainakaan Espoon, Vantaan, Turun, Tampereen, Jyväskylän eikä Oulun kaupunkien kirjastoissa, eikä niitä ole ainakaan lähiaikoina tarkoitus hankkia.

Helsingin kirjastojen nettikoneissa on rajoitettu vain nuorison suosiman RuneScape-verkkopelin pelaamista.

Kirjastojen mielestä sopimattomien sivujen selailu kirjastoissa on pieni ongelma.

Tapauksiin törmätään harvoin, ja esimerkiksi pornosivujen selailun voi estää tehokkaasti nettikoneitten sijoittelulla, kirjastoista kerrotaan. Julkisessa tilassa joko henkilökunnan tai vierustoverin silmät pitävät kaikenikäiset nakusivujen selailijat poissa.

Vantaan kirjastoissa nettisuodatin oli käytössä reilun vuoden, mutta siitä luovuttiin helmikuussa eli samoihin aikoihin, kun Karpela viimeksi liputti estojärjestelmien puolesta.

”Kirjasto on sananvapauden pyhä paikka, josta pitää olla esteetön pääsy kaikkialle”, sanoo Vantaan kirjastotoimen johtaja **Seija Köppä**.

Suurin sananvapauteen ja suotimiin liittyvä ongelma on se, että nettilukot saattavat estää pääsyn säädyttömien sivujen lisäksi aivan tavallisille sivuille, esimerkiksi Pornaisten

kunnan tai taitoluistelukerhon saitille.

”Tuollainen puolivillainen suodatus ei johda mihinkään”, sanoo Helsingin kaupunginkirjaston tietotekniikkapäällikkö **Olli Savonen**.

Kirjastoasiantuntija **Tuula Haavisto** on selvittänyt nettisuodinasiaa Suomen kirjasto-seuralle. Hänen mielestään esto-ohjelmat ovat vain osa ratkaisua taistelussa yhteiskunnan pornoistumista vastaan.

”Niillä ratkaistaan vain kolmasosa pulmasta. Loput kaksi osaa ovat mediakasvatus ja mediakasvatus.”

Nettilukko on käytössä ainakin Vaasan ja Hollolan kirjastoissa. Hämeenlinnassa suodatin on Jukolan kirjastossa. Lahden kirjastoihin suodattimet ovat tulossa.

”Asiakkaat valittivat aiemmin paljon epäsovivista sivuista. Nyt valituksia ei tule”, sanoo Vaasan kirjastotoimen johtaja **Birgitta Aurén**. Estohjelma on käytössä kaikissa Vaasan kymmenessä kirjastossa.

Hollolan kirjastotoimen johtajan **Jaakko Lyyran** mielestä sananvapaus ei vaarannu julkisen nettikoneen tietovirtaa suodattamalla.

”En tiedä, kenen sananvapautta edistää, jos lasten nähtävillä kirjastossa on kaikki se aineisto, mikä netissä on nykyään saatavilla”, hän sanoo.

Ministeri **Tanja Karpela** ei ole yllättynyt nettilukkojen vähydestä Suomen kirjastoissa.

”Suodatinjärjestelmät ovat vielä verraten tuntemattomia. Ei ihan tarkkaan tiedetä, mistä on kysymys ja millä tavalla niitä käytetään”, hän sanoo.